

Instanța de insolvență: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Albu)

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Eduard Popov,
în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe
municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvență față de
Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”,

împotriva deciziei din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis
demersul lichidatorului SRL ”Independent Taxi” și aplicată interdicția de nepărăsire
a teritoriului țării față de Popov Eduard,

c o n s t a t ă:

La 30 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți a înaintat
cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL
„Independent Taxi”, pe motivul incapacității de plată a datoriilor față de bugetul
public.

Prin încheierea din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost admisă spre
examinare cererea introductivă și în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor
debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență s-a dispus
aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art. 35 al Legii
insolvențării. În funcție de administrator provizoriu a fost desemnat, Daniela
Ciobanu.

Prin hotărârea din 04 august 2016 s-a dispus intentarea procedurii simplificate
a falimentului față de SRL „Independent Taxi”, cu desemnarea în calitate de
lichidator pe Daniela Ciobanu.

Prin încheierea din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți s-a dispus încasarea
din contul administratorului debitorului SRL „Independent Taxi”, Eduard Popov
remunerația administratorului provizoriu Societății cu Răspundere Limitată
„Independent Taxi”, Daniela Ciobanu.

Prin încheierea din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost admis demersul
lichidatorului SRL „Independent Taxi”, Daniela Ciobanu și a fost desemnat în
funcție de reprezentant al debitorului SRL „Independent Taxi”, Eduard Popov.

Prin încheierea din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost admis demersul

lichidatorului SRL "Independent Taxi" și aplicată interdicția de nepărăsire a teritoriului țării față de Popov Eduard.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Independent Taxi”, a fost încetat procesul și dispusă radierea SRL „Independent Taxi” din Registrul de stat al persoanelor juridice. A fost încasat din contul lui Eduard Popov în beneficiul administratorului autorizat Daniela Ciobanu suma de 74196,75 lei cu titlu de cheltuieli de procedură și remunerația lichidatorului.

La 29 august 2022 (prin oficiul poștal), Popov Eduard a contestat cu recurs (concretizat pa parcurs) încheierea din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând concomitent repunerea în termenul de declarare a recursului.

În susținerea cererii de repunere în termenul de atac a menționat că, din 2012 locuiește în Ucraina, or. Odesa. În Republica Moldova a revenit în 2022 după începerea războiului din Ucraina. A evidențiat că nu a fost stabilită vina lui la survenirea stării de insolvabilitate, deoarece nu a avut nici o atribuție cu administrarea SRL „Independent Taxi”, iar datele indicate în Registrul de stat al persoanelor juridice sunt eronate, nu a administrat niciodată SRL „Independent Taxi”, înregistrarea sa în funcție de administrator a fost în lipsa acordului său, nu a participat la întocmirea procesului-verbal al fondatorilor când a fost desemnat în funcția de administrator.

Astfel, a specificat că la emiterea încheierii contestate, instanța de insolvabilitate a încălcat normele de drept procedural și anume faptul că nu a fost citat pentru examinarea cererii lichidatorului.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 (în redacția în vigoare la data relevantă speței), hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice *din data pronunțării* și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al aceleiași legi, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Iar, potrivit art. 116 alin. alin. (1), (3), persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a

principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 9 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre din 3 aprilie 2008, § 41, cauza *Ustimenko vs Ucraina*, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Colegiul atestă că, Popov Eduard a contestat încheierea din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți abia la 29 august 2022, respectiv cu o vădită încălcare a termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței.

În recursul formulat, în vederea justificării scurgerii unui timp impunător de la emiterea încheierii și până la contestarea ei, recurentul a indicat, inițial, faptul că din anul 2012 locuiește în Ucraina, Odessa și nu a cunoscut despre procesul de insolvență, iar ulterior a menționat că totuși traversa frontiera Republicii Moldova prin punctele necontrolate de către autoritățile moldovenești, adică prin regiunea transnistreană. Mai mult a indicat că a fost citat la o altă adresă decât cea indicată în buletinul de identitate drept domiciliu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic alegațiile recurentului, or, acesta nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat mai mult de 5 ani, să depună o cerere de recurs, odată ce procesul de insolvență a fost intentat din 2016, Eduard Popov fiind parte la proces, rezultatele ședințelor de judecată, precum și actele judecătorești emise pe acest dosar, fiind publicate pe paginile web al instanțelor de judecată (a se vedea cauza *Seal vs Regatul Unit*, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza *Wyssenbach vs Elveția*, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40), hotărârea cu privire la inițierea procedurii falimentului simplificat și înlăturării lui Eduard Popov de la conducerea întreprinderii fiind publicată în Monitorul Oficial nr. 265-276 (f.d. 7, Vol. II) (a se vedea în contrast cauza *Seal vs Regatul Unit*, hotărâre din 07 decembrie 2010, § 82, și cauza *Wyssenbach vs Elveția*, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

Cu referire la argumentul recurentului precum că nu a fost citat legal pentru examinarea cauzei de insolvență și nu a participat la ședința de judecată, Colegiul îl consideră neîntemeiat or, după cum rezultă din materialele cauzei și anume comunicatul prezentat de ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, Departamentul acte de identitate, recurentul Eduard Popov își are înregistrat domiciliul în Republica Moldova, XXXX, str. XXXX, ap. X, copia acțiunii cu anexele respective și citațiile pentru ședințele de judecată în prezentul litigiu au fost expediate la adresa indicată mai sus și care au fost returnate instanței de fond cu mențiunea „nereclamat”, fapt ce constituie recepționare legală.

Este de menționat că domiciliul indicat în actul de identitate, perfectat la 22 decembrie 2017, anexat la cererea de recurs, de fapt, a fost stabilit la 21 decembrie 2017, după emiterea actului judecătorec contestat.

În asemenea circumstanțe, fiind prezumată cunoașterea de către Eduard Popov al faptului intentării procesului de insolvență, în temeiul publicării informației respective în Monitorul Oficial, în privința societății ai cărei administrator și

reprezentant era, vizitând pe parcursul perioadei vizate a teritoriului Republicii Moldova și având, cel puțin până la 21 decembrie 2017, domiciliu la adresa la care instanța de insolvență a expediat toată corespondența, instanța de recurs constată că Eduard Popov nu a manifestat o diligență sporită și nu s-a interesat de soarta procesului de insolvență menționat.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Instanța de recurs mai notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de către Popov Eduard împotriva încheierii din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către Popov Eduard cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Popov Eduard împotriva încheierii din 12 iulie 2017 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh